

Nepřiměřené smluvní podmínky

Základní informace

- Nepřiměřené smluvní podmínky jsou často obsaženy ve všeobecných smluvních podmínkách, které jsou přiloženy ke smlouvě, takže uniknou Vaší pozornosti.
- Spotřebiteli je poskytnuta ochrana před nepřiměřenými smluvními podmínkami i v případě, že se ve smlouvě, kterou uzavřel s podnikatelem, uvádí, že se na smluvní vztah použijí ustanovení obchodního zákoníku.
- Ochrana před nepřiměřenými smluvními podmínkami se uplatní i v případě tzv. sektorových smluv, které spotřebitel uzavře např.: s mobilním operátorem, s poskytovatelem energetických služeb, s cestovní kanceláří nebo podnikatelem prodávajícím nemovitost či s poskytovatelem spotřebitelského úvěru.
- Nepřiměřené smluvní podmínky jsou absolutně neplatné, což znamená, že spotřebitel není povinen plnit takovou smluvní podmínku, a to ani v případě, že se k plnění takové smluvní podmínky dobrovolně zavázal.
- Pokud se domníváte, že určitá smluvní podmínka je nepřiměřená, upozorněte na to druhou smluvní stranu. Pokud ta neuzná Vaše tvrzení, nezbyvá než se obrátit na soud, který má povinnost nepřiměřenost smluvního ujednání přezkoumat.
- Všeobecné smluvní podmínky často obsahovaly ujednání, že všechny spory, které vzniknou ze smlouvy, bude namísto soudu závazně rozhodovat rozhodce (nyní již musí být rozhodčí doložka sjednána na samostatné listině), tedy i spor o tom, zda určitá smluvní podmínka je či není nepřiměřená. Takovému smluvnímu ujednání je nutno věnovat zvýšenou pozornost a je vhodné si zjistit, jaká práva a povinnosti mě jakožto spotřebiteli z rozhodčího řízení vyplývají.
- Jestliže jste jako spotřebitel plnil podnikateli (poskytl peněžité plnění) na základě nepřiměřené smluvní podmínky, máte právo se domáhat u soudu vrácení takto poskytnutého plnění z titulu bezdůvodného obohacení podnikatele.

A jaké jsou příklady nepřiměřených smluvních podmínek? Je to podmínka,

- kterou dochází k přemístění místa sudiště (příslušného soudu popř. místa, kde bude rozhodovat rozhodce, pokud je ve smlouvě sjednaná rozhodčí doložka) ve značné vzdálenosti od bydliště spotřebitele, v důsledku čehož spotřebiteli vznikají náklady,
- vylučující nebo omezující práva spotřebitele při uplatnění odpovědnosti za vady či odpovědnosti za škodu,
- která zavazuje spotřebitele k plnění podmínek, s nimiž se neměl možnost seznámit před uzavřením smlouvy,
- která dovoluje dodavateli jednostranně změnit smluvní podmínky bez důvodu sjednaného ve smlouvě,
- která zbavuje spotřebitele práva určit si (zvolit), který ze splatných závazků (např. jistina, úroky, smluvní pokuta) má být poskytnutým plněním přednostně uhrazen.